

Dannebrogsviden

10 spørgsmål med svar om brug af Dannebrog

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog
Flagkonsulent i Danmarks-Samfundet. Udarbejdet januar 2023.

Dannebrogsviden handler om brug af Dannebrog

Det nationale videncenter om Dannebrog har i 2022 besvaret mange vigtige flagfaglige spørgsmål om Dannebrog og hvordan Dannebrog bør anvendes. Denne udgave af Dannebrogsviden rummer 10 spørgsmål med svar. Spørgsmålene har været sendt til besvarelse i videncenteret. De 10 svar er en bearbejdet og forkortet udgave af den flagfaglige besvarelse som spørgeren har fået tilsendt.

Hvad er officielle flagdage?

Officielle flagdage er dage, som har en særlig national betydning. De officielle flagdage fremgår af en årlig oversigt over flagdage på Justitsministeriets hjemmeside. Oversigten indeholder datoer for flagning og hvordan der skal flages. Statslige myndigheder har på officielle flagdage pligt til at flage med splitflag fra deres bygninger. På den grønlandske nationaldag skal der flages med det grønlandske flag Erfalasorput og på den færøske nationale festdag skal der flages med det færøske flag Merkið. Ud over de officielle flagdage kan Justitsministeriet bestemme, at statslige myndigheder skal flage i anledning af særlige begivenheder, som f.eks. statsbesøg eller særlige begivenheder i kongehuset eller mulighed for at flage med det ukrainske flag.

Hvordan er reglerne for flagning med Dannebrog fra en flagallé?

En flagallé betragtes som flagning med Dannebrog. Flagningen skal derfor følge de danske flagtider. Hejs aldrig flagene før kl. 08:00, og hal dem ned senest ved solnedgang. På dage, hvor solen står op efter kl. 08:00, skal flagene først hejses ved solopgang. Hvis en forening ønsker en flagallé placeret på en offentlig vej eller en privat fællesvej, skal der ansøges om tilladelse til flagningen hos politiet og kommunen. Politiet kan kræve, at en opsat flagallé fjernes, hvis de finder, at flagalléen virker forstyrrende på eller er til fare for færdslen i henhold til færdselsloven. Foreningen kan blive gjort erstatningsansvarlig, hvis der sker ulykker som følge af væltede flagstænger, ødelagte vejbaner eller fortove.

Hvad er facadeflagning og hvordan flages der?

Facadeflagning er en skråtstillet eller vandret monteret flagstang eller en lodret monteret flagstang placeret på et tag hvorfra der flages. På en skråtstillet flagstang anbragt på en bygning skal flagets standerlig være ca. 0,33 gange flagstangens længde. Hvis flagstangen har en længde på 3 meter, skal flagets standerlig være 1 meter. I hvert enkelt tilfælde bør flagets faktiske størrelse bygge på et syn og skøn. På en vandret flagstang anbragt på en bygning skal standerliget være ca. 0,5 gange flagstangens længde. Hvis flagstangen har en længde på 4 meter, skal flagets standerlig være 2 meter. Også i dette tilfælde bør flagets faktiske størrelse bygge på et syn og skøn.

Hvorfor er den hvide farve i spunsen i de kongelige flag mere hvid end resten af flaget?

De kongelige flag er Dannebrog som splitflag med særlige mærker indsat hvor korsarmene mødes i et hvidt kvadrat kaldet spunsen. Den hvide farve i de kongelige flag er i midten gjort mere optrukket og markant, for at skabe et synligt kvadrat. De kongelige flag anvendes til at markere tilstedeværelsen af et medlem af den kongelige familie. Se mere om de kongelige flag i Dannebrogsviden fra februar 2022.

Hvordan bortskaffes et slidt Dannebrogflag?

Når et flag er blevet brugt så længe, at det ikke mere er præsentabelt, skal det tilintetgøres. Flaget kan være blevet afbleget, slidt, laset eller snavset. Når flaget skal bortskaffes, bør det ske med en passende grad af respekt. Et udtjent flag skal brændes. Anvend en kommunal affaldsordning, hvor flaget sendes til et forbrændingsanlæg. Hvis ikke det er muligt, kan flaget brændes på et privat bål. Hvis flaget er lavet af uld eller et andet naturstof er der ikke problemer med at brænde flaget. Hvis flaget er lavet af polyester eller et andet kunstprodukt, vil det ikke kunne lade sig gøre at brænde flaget med de temperaturer, man selv kan opnå eksempelvis på et privat bål. Flaget skal inden afleveringen til et forbrændingsanlæg være pakket ind i en affaldspose. En udtjent vimpel eller stander bortskaffes på samme måde som flaget.

Må man flage med andre flag end Dannebrog i haven?

Det er som udgangspunkt forbudt i Danmark at hejse andet flag end Dannebrog. Forbuddet omfatter ikke fremmede staters repræsentationer, f.eks. ambassader, gesandter og konsulater, som er berettigede til at hejse eget lands flag. Forbuddet omfatter ikke personer, der af Justitsministeriet har fået tilladelse til at hejse et andet lands flag. Der kan derfor kun i særlige situationer opnås tilladelse til flagning med de af Danmark anerkendte staters flag. Tilladelse for en tidsbegrænset periode skal indhentes hos politiet. Der må aldrig flages med flere flag på samme flagstang. Ud over Dannebrog må man hejse både det grønlandske og det færøske flag uden tilladelse. Det er ikke nødvendigt at indhente politiets tilladelse til at flage med det norske, svenske, islandske, finske eller Ålandsøernes flag.

Bliver det en officiel flagdag når Prins Christian den 15. oktober 2023 fylder 18 år?

Ja det gør det. De officielle danske flagdage for 2023 har hjemmel i en ministeriel cirkulæreskrivelse om officielle flagdage. De officielle danske flagdage offentliggøres på Justitsministeriets hjemmeside. Det er kun statslige myndigheder, styrelser og institutioner der har flagningspligt på officielle flagdage. Private personer, virksomheder og organisationer mv. har ikke pligt til at flage på de officielle flagdage. Kongehuset har bestemt at den 15. oktober bliver en officiel flagdag i anledning af Hans Kongelige Højhed Prins Christians fødselsdag

Hvorfor flager Skamlingsbanken med splitflag?

Fordi Skamlingsbanken har kongelig tilladelse til at flage med splitflag uden særligt mærke. Skamlingsbankeselskabet havde i midten af 1840'erne og 1850'erne flere gange flaget med splitflag uden tilladelse. Men i 1860'erne blev der krig i Danmark og Sønderjylland blev en del af krigen. Det stoppede flagningen. I 1890 var man kommet i tvivl om man måtte flage uden kongelig tilladelse. Selskabet indgav samme år en "allerunderdanigst Ansøgning til Hans Majestæt Kongen" om at få en formel tilladelse. Og ønsket blev opfyldt i 1891. Ved den kongelige resolution fik man lov til at flage med splitflag uden særligt mærke på hverdage. Det "har behaget Hans Majestæt Kongen under 17. d. M. allernaadigst at tillade "Skamlingsbankeselskabet" at hejse Dannebrogflaget med Split".

Hvad er en faneindvielse?

Betydningen af en faneindvielse rummer en enkel symbolik. Faneindvielsen understreger, at fanen nu er en foreningsfane. Den skal fremover følge foreningens arbejde. Når den nye fane skal tages i brug, er faneindvielsesritualet, at der slås tre søm i fanestangen. Det første søm for Hendes Majestæt Dronningen, det næste for fædrelandet og det sidste for foreningen. Sømmene er slået i i forvejen, hvorfor der kun skal slås symbolsk på sømmene med to-tre lette, men hørlige slag.

Hvorfor flages der nogle gange på halv stang?

Grundlæggende viser Dannebrog ikke sorg, men brug af flaget ved kirkelige handlinger i form af 'flagning på halv stang' er et entydigt synligt symbol på sorg. Flagning på halv stang, anvendes i mange forskellige sammenhænge, hvor der ønskes en markering eller sympati. Når flaget igen sættes på hel stang, symboliserer det Jesu opstandelse. Flagning på halv stang anvendes internationalt som tegn på sorg.

